

Bolsward, 28 augustus 2014

Gedeputeerde Staten van Fryslân
Leden Provinciale Staten Fryslân
Tweebaksmarkt 52
Postbus 20120
8900 HM Leeuwarden

Windmolen Arm Fryslân
T.a.v. Dhr. H. Schuurmans
De Tjilling 3
8702 DB Bolsward

Onderwerp: Hiaten in windmolen plannen.

Geacht bestuur,

Hierbij willen wij graag een aantal zeer belangrijke aspecten aan u voorleggen die tot nu toe te weinig of in het geheel niet lijken te zijn meegenomen in de afweging betreffende de plannen van windenergie zoals die nu voorliggen. Dat doen wij namens de bij onze organisatie aangesloten actiegroepen en personen, genoemd in bijlage 1.

Maatschappelijke kosten en baten analyse(MKBA)

Gezien de bezwaren en het lage draagvlak voor de windmolenplannen doen wij een verzoek om een nader onderzoek naar de mogelijkheden van MKBA uit te voeren.

Zonder dat onderzoek zijn uw conclusies niet acceptabel.

Bij een MKBA worden ook de externe effecten meegenomen in de evaluatie. MKBA werd bijvoorbeeld toegepast om ontwikkelingsvarianten van het Wieringerrandmeer met elkaar te vergelijken. Daarin werden ook de natuurbaten gemonetariseerd.

Bij een MER (Milieu Effect Rapportage) horen ook alternatieven te worden bekeken. Het lijkt er echter op dat er alleen op windenergie wordt ingezet zonder daar serieus naar te kijken en dat lijkt bestuurlijk dan ook niet de juiste gang van zaken.

We doen dan ook een beroep op U, en het gehele college, om de beslissingen en mogelijke alternatieven zorgvuldig te overwegen met een maatschappelijke kosten-batenanalyse (MKBA).

Enige jaren geleden heeft een, door U gefinancierd onderzoek, met de benaming "sinnediken" al aangetoond dat er veel energie kan worden gewonnen door middel van zonnepanelen aan de zuidzijde van de deltadijken en de Afsluitdijk. Dat nog aangevuld met vele vierkante kilometers op gebouwen en industriecomplexen. Ook de impact van deze mogelijkheden kan sterker worden meegenomen in de overwegingen voor alternatieven.

Dan zijn er veel alternatieve mogelijkheden waarvan de impact nog niet eens is meegenomen in de haast die de minister nu maakt richting de doelstellingen voor het jaar 2020: Zo is door ECN in het kader van het EU project Res4Less onderzocht op welke wijze de zogenaamde "Statistical Transfer" voor landen een mogelijkheid kan bieden om de 2020 doelstellingen in samenwerking met andere landen te bereiken. Aan deze mogelijkheid is tot nu toe, ook in Den Haag, voorbijgegaan terwijl de beste Europese optie kan worden uitgevoerd tussen Nederland en Spanje. Dit biedt Nederland de mogelijkheid om tot wel meer van 1000MW te doen uitvoeren door deze "Statistical transfer" en het helpt daarbij de economie van een land als Spanje te versterken. Het kan zelfs geheel de verdere uitbreiding van windmolenparken landelijk stop zetten.

Rechtsongelijkheid

Het Internationaal Energie Agentschap (IEA) signaleert tevens dat de klimaatverandering zo snel gaat dat de grens van gevaarlijke klimaatverandering (opwarming met 2 graden) spoedig wordt overschreden richting 5,3 graden als we niet snel actie ondernemen.

De meeste (49 procent) uitstootvermindering van broeikasgassen die het IEA voorstelt, kan gerealiseerd worden door energiebesparingen. Voorbeelden hiervan staan in bijlage 2.

Hierbij willen wij u attent maken op een rechtsongelijkheid met de toekenning van de SDE + gelden voor het opwekken van duurzame energie.

Het besparen op stroomgebruik geeft zelfs een groter voordeel door minder uitstoot van broeikasgassen. Terwijl daar voor de burger **geen** compensatie tegenover staat zoals bij windenergie. Als voorbeeld willen wij noemen een gelijkwaardige vergoeding aan windenergie van bijvoorbeeld 0,10 euro per kWh voor een periode van 6 jaar. Een gemiddelde huishouding gebruikt 3200 kWh per jaar. Met besparende maatregelen kan dat verlaagd worden naar 1600 kWh. Dat kan een compensatie betekenen van 160 euro per jaar. Met de besparing op de stroomrekening van 352 euro, komt dat op 512 euro per jaar om te investeren in duurzame apparatuur. Dat is ook zeker toe te passing zijn bij bedrijven.

Nog een aspect wat heeft ook te maken met de slechte uitvoering van de SDE+ regeling van het Energieakkoord. Per jaar kost het Energieakkoord 3 miljard euro. Met 7,5 miljoen huishoudingen komt dat op 400 euro per huishouding. Hoeveel inspraak hebben die burgers daarbij bij de uitvoering van de plannen? In de omgeving van de molens worden zij afgescheept met een 1000 euro per jaar. Terwijl er voor een locatie van een molen 45000 euro wordt vergoed. Daarnaast geven certificaten nog een extra vergoeding. Wij stellen het op prijs, wanneer u deze aspecten en mogelijkheden wilt voorleggen aan het bevoegd bestuur in Den Haag.

Het is overigens een verkeerde voorstelling om te denken dat als dorpen maar mee participeren ze wel overstag gaan. Een dorp als bijv. Tjerkwerd laat zich beslist niet meer 'omkopen'. Bij het opschalen van molens, oude afbreken en nieuwe plaatsen, eisen de oude eigenaren zelfs het recht om 4 keer het vermogen van de oude molen in een nieuw windmolen plan. Daar tegenover staat dat de huizen in de buurt van windmolenparken in waarde dalen en mogelijk onverkoopbaar worden. En de toch al dalende werkgelegenheid in de toeristische sector zal nog meer schade ondervinden bij het plaatsen van tralies voor de Friese horizon.

Draagvlak

Dit is een belangrijk criteria als het gaat om windenergie.

De maatschappelijke impact van de windmolenplannen, die de rondgang van Fryslân-foar-de-wyn al heeft veroorzaakt, is groot. Juist nu we het woord Mienskip als kernwoord willen hanteren voor projecten als LWD2018 worden veel gemeenschappen, en met name in de dorpen, uiteengereten door partijen die voordeel gaan behalen bij mogelijke windmolens op hun land en degenen die schade gaan ondervinden vanwege de waardedaling van hun woning en ook het uitzicht verpesten, geluidshinder en slagschaduw geven.

Het heeft gevolgen voor verenigingen en clubs omdat de tweespalt tot in de poriën van een dorp doordringt. De slechte uitvoering van de SDE+ regeling van het Energieakkoord draagt hier niet positief in bij.

Het is ook vreemd dat er in de gemeente plannen voor ruimtelijke ordening zijn vastgesteld waarin afspraken worden gemaakt betreffende afmetingen van windmolens dat deze vervolgens bij de nu voorliggende plannen voor windenergie compleet worden genegeerd zoals o.a. de maximum masthoogte van 60 meter. In 2005 is door het rijk het Nationaallandschap Zuidwest-Fryslân aangewezen vanwege de verschillende landschappelijke kwaliteiten van het gebied. In 2010 is er in opdracht van de provincie een landschapsvisie gemaakt. In de visie is door de landschapsarchitecten, bevolking, lokale overheden, provincie en begeleidingsgroep vanzelfsprekend ook aandacht besteed aan de windmolens.

Met z'n allen kwamen we tot de volgende slotconclusie;

“Windturbines worden steeds groter en hebben met de aard en schaal van het landschap steeds minder te maken. Op dit moment lopen er trajecten om te komen tot clustering van windmolens bij vervanging. Het streven zou moeten zijn op termijn de windmolens uit het landschap van de Zuidwesthoek te laten verdwijnen, om zo landschappelijke kwaliteiten optimaal te kunnen beleven.”(pag.80)

De ingediende plannen voor de ontwikkeling van windmolenparken en het opschalen daarvan gaat regelrecht in tegen wat in overleg met bevolking, lokale overheden, e.d. in de ontwikkelingsvisie is geconcludeerd.

Overigens gebruikt de gemeente Sudwest-Fryslân deze visie als onderbouwing van plannen aangaande Ruimtelijke Ordening.

We doen een beroep op U, en het gehele college, om de beslissingen en mogelijke alternatieven zorgvuldig te overwegen

U beslist over de sfeer in de gemeenschappen en geeft vorm aan het Friese landschap voor deze en vele volgende generaties.

Deze brief wordt ook verstuurd naar lokale overheden en de pers.

Mochten er naar aanleiding van dit schrijven nog vragen zijn dan zijn wij vanzelfsprekend bereid deze nader toe te lichten.

Wij verzoeken u voor 1 oktober op onze punten te in gaan.

Hoogachtend,

Namens Windmolen Arm Fryslân

De heren W. de Haan, Y. Salverda en H. Schuurmans

Bijgevoegd

Bijlage 1 Aangesloten actiegroepen en personen.

Bijlage 2

Bijlage 1

Aangesloten contactpersonen, actiegroepen en personen.

Groep of persoon

naam

mail adres

Dorpsbelang Burgwerd	Edith Wierstra	edithwierstra@online.nl (db.burgwerd@gmail.com)
EUKEP	Henk de Vries	henk.de.vries@eukep.com
Genoeg=Genoeg	Ynze Salverda	ysalverda@gmail.com
Genoeg=Genoeg	Willem de Haan	willann@home.nl
Noord-Friesland Tegenwind	Rob van Leeuwen	vanleeuwen_robert@yahoo.com
Stichting "Gjin Romte Foar Wynhannel".	Tjitse Westra	tj.westra@gmail.com
Stichting Milieugroep Bolsward	Hilbrand Schuurmans	hilbrand.schuurmans@senit.nl
Tegenstroom Beabuorren/ Wjukslach Blauhus	Anneke Veenstra	redijkstra@hetnet.nl
Tegenstroom Beabuorren/ Wjukslach Blauhus	Marc van Wingaarden	wingaarden@me.com
Tegenstroom Beabuorren/ Wjukslach Blauhus	Eelke en Trude de Beer	info@angterp.nl
Tzummarum-Firdgum MegaMolens Nee	Simon Steenhuisen	simonsteehuisen@gmail.com
Tzummarum-Firdgum MegaMolens Nee	Theo van Praag	theoberepolle@gmail.com
Tzummarum-Firdgum MegaMolens Nee	Johanna Kierstra	nimpi@planet.nl
Tzummarum-Firdgum MegaMolens Nee	Grytsje Klaver	grytsje.klaver@hetnet.nl
Windpark Froomacker Nee	Anske de Boer	deboeranske855@gmail.com
Windpark Froomacker Nee	Remie van der Linden	windpfroomackernee@gmail.com
Wjukslach Tzum	Wim Terpstra	famkeswypsturt@hotmail.com
	Abe de Vries	abedevries@hotmail.com
St. Duurzame Energie Bolsward	H. Schuurmans	genoeg@senit.nl

Bijlage 2 Besparen op elektriciteit

50% besparing op het huidige verbruik is haalbaar, maar zal de nodige aandacht vergen. 25% besparen op het elektriciteitsverbruik is echter snel te realiseren. Het gebruik is als volgt onder te verdelen (bron ECN):

- [Witgoed](#) (46%), te weten: koelen/vriezen 18%; reinigen (wasmachine, droger, vaatwasser) 20% en koken (fornuis, oven) 8%. Een besparing van 40% is te realiseren als u van energieklasse A naar A++ gaat.
- [Verlichting](#) (16%). Door het toepassen van energiezuinige verlichting kan dit eenvoudig gereduceerd worden met 50%.
- [Audio/video/communicatie](#) (19%). Besparing van ongeveer 5% is mogelijk door het gebruik van standby killers.
- [Klimaatbeheersing](#) (19%). Met name verwarming, boiler c.v.-pomp, etc.

Besparen op stroom gebruik tot minder dan nul kWh over een jaar.

Voorbeelden daarvan zijn een zonneboiler met een hottfill mengkraan voor de wasmachine.

Een LED lamp van 1 tot 4,7 Watt

Een dak met zonnepanelen en een zonneboiler. Een diepvries kist met drie sterren A+++

